

Kvalitetsrapport for private institutioner og puljeordninger 2014

Indholdsfortegnelse

Forord.....	2
Indhold.....	2
Kerneydelse: hvad siger Dagtilbudsloven?.....	3
Oversigt over de forskellige institutionstyper, placering, normtal m.m.	4
Faglige kvalitetsoplysninger: Private institutioner og puljeordninger med børn i alderen 0 - 6 år	5
Pædagogisk læreplan	5
Indsatsområder	5
Inklusion - børn med særlige behov/børn i udsatte positioner	6
Børnemiljøvurdering.....	6
Overgange	7
Sprogvurdering/sprogstimulering	8
Forældresamarbejde/inddragelse.....	8
Bestyrelsessamarbejde.....	9
Legepladstilsyn	9
Opsamling af faglige kvalitetsoplysninger i private dagtilbud	9

Forord.

Regeringen og KL har indgået en aftale, der betyder at alle kommuner hvert andet år, skal udarbejde faglige kvalitetsoplysninger for dagtilbudsområdet.

Udarbejdelsen af faglige kvalitetsoplysninger for private institutioner og puljeordninger er sket med afsæt i et pædagogisk tilsynsmøde, hvor også bestyrelsesrepræsentanter har været inviteret og repræsenteret.

Hensigten med at samle de faglige kvalitetsoplysninger i en kvalitetsrapport er at det skal være et udviklingsredskab samt en inspirationskilde til yderligere at forbedre kvaliteten for såvel det enkelte dagtilbud, den professionelle og forældrene.

For politikkerne og forvaltningen er det et redskab til kvalitetssikre at kommunens tilbud praktiseres i overensstemmelse med lovgivningen og at den ydelse, private institutioner og puljer leverer til forældre og børn, er i overensstemmelse med de aftaler der indgået med Morsø kommune samt det serviceniveau, kommunalbestyrelsen har besluttet er gældende i kommunen.

Rapporten med de faglige kvalitetsoplysninger fra kommunale daginstitutioner er bygget op omkring pejlemærker fra "Fremtidens dagtilbud". Dette er der ikke arbejdet med i privat regi, derfor vil grundlaget for analysen af de faglige kvalitetsoplysninger fra private institutioner og puljer tage udgangspunkt i Dagtilbudslovens intentioner omkring kerneydelse jf. § 1 og § 7 samt de aftaler bestyrelserne har indgået med Morsø kommune.

Indhold

Der vil indledningsvis være en kort beskrivelse af dagtilbudslovens intentioner omkring kerneydelser, som skaber rammerne for det pædagogiske arbejde og som i sig selv har flere formål.

Herefter følger en oversigt over de forskellige institutioner og puljeordninger med oplysninger i forhold til normering, placering, normtal m.m.

Endeligt vil der være beskrevet private institutioner og puljeordningers faglige kvalitetsoplysninger omkring arbejdet med flg. temaer:

- Læreplanstemaerne
- Indsatsområder
- Inklusion - børn med særlige behov/børn i udsatte positioner
- Overgange
- Børnemiljø
- Sprogvurdering/sprogstimulering
- Forældresamarbejde/inddragelse.
- Bestyrelsessamarbejde
- Legepladstilsyn

Afslutningsvis vil der være en fælles opsamling.

Kerneydelse: hvad siger Dagtilbudsloven?

Dagtilbudsloven indeholder en række bestemmelser, De fire formål i § 1 er sidestillede og det indebærer, at de alle skal overholdes og tilgodeses samtidigt. Der er et særligt fokus på læring men også at dagtilbuddene skal modvirke negativ social arv.

Den *generelle* formålsbestemmelse Dagtilbudsloven, § 1

Formålet med denne lov er at

- 1) fremme børns og unges trivsel, udvikling og læring gennem dag-, fritids- og klubtilbud samt andre socialpædagogiske fritidstilbud,
- 2) give familien fleksibilitet og valgmuligheder med hensyn til forskellige typer af tilbud og tilskud, så familien så vidt muligt kan tilrettelægge familie- og arbejdsliv efter familiens behov og ønsker,
- 3) forebygge negativ social arv og eksklusion, ved at de pædagogiske tilbud er en integreret del af både kommunens samlede generelle tilbud til børn og unge og af den forebyggende og støttende indsats over for børn og unge med behov for en særlig indsats, herunder børn og unge med nedsat psykisk og fysisk funktionsevne, og
- 4) skabe sammenhæng og kontinuitet mellem tilbuddene og gøre overgange mellem tilbuddene sammenhængende og alderssvarende udfordrende for børnene.

Samtidig er der indført flere specifikke krav til dagtilbuddene, som kommer til udtryk i den *specifikke* formålsbestemmelse for dagtilbud til børn i alderen 0 år til skolestart § 7.

Formålsbestemmelsen for Dagtilbud § 7:

Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

Stk. 2. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns alsidige udvikling og selvværd samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.

Stk. 3. Dagtilbud skal fremme børns læring og udvikling af kompetencer gennem oplevelser, leg og pædagogisk tilrettelagte aktiviteter, der giver børn mulighed for fordybelse, udforskning og erfaring.

Stk. 4. Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.

Stk. 5. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre en god overgang til skole ved at udvikle og understøtte grundlæggende kompetencer og lysten til at lære. Dagtilbud skal i samarbejde med skolerne skabe en sammenhængende overgang til skole og fritidstilbud.

Dagtilbudslovens flere formål lægger op til refleksion omkring måden de professionelle voksne er sammen med børnene på samt hvilke muligheder og betingelser, der skabes for barnet med henblik på trivsel, læring og udvikling.

Oversigt over de forskellige institutionstyper, placering, normtal m.m.

Oversigt over de forskellige institutionstyper, hvor de er placeret på øen, deres normtal, antal indskrevne børn, personalenormering samt uddannelse.

	Institutions type	Børn alders-gruppe	Gennem-snitlig normtal <i>Indskrevne børn</i>	Personalenormering – Personaleuddannelse. (minimumskrav 60/40 i privatinstitutioner)	Område Nykøbing	Område Syd	Område Nord
Sundby Børnehus	Privat institution	0-6 år	38 39	63 % pædagog 37 % uuddannet			X
Uglereden Lødderup	Privat institution	0-6 år	45 32	71 % pædagog 29 % uuddannet		X	
Fribørnehuset Ø. Jølby – børnehave	Privat institution	0-6 år	58 44	70 % pædagog 30 % uuddannet			X
Fribørnehuset vuggestue				69 % pædagog 31 % uuddannet			
Ørding Børnehus	Privat institution	0-6 år	54 49	63 % pædagog 37 % uuddannet		X	
Børnehuset Østergade	Privat institution	0-6 år	50 43	68 % pædagog 32 % uuddannet	X		
Sydvestmors vuggestue og børnehave	Privat institution	0-6 år	70 48	65 % pædagog 35 % uuddannet		X	
Eventyrhuset	Privat institution	0-2.9 år	25 16	67 % pædagog 33 % uuddannet		X	
Troldehøj	Pulje ordning	0-6 år	35 26	Praktisk erfaring			X
Puljehuset	Pulje ordning	0-6 år	20 14	Praktisk erfaring		X	
Krummerne i Karby	Dagpleje-lignende puljeordn.	0-3 år	5 5	Praktisk erfaring		X	

Faglige kvalitetsoplysninger: Private institutioner og puljeordninger med børn i alderen 0 - 6 år

Sundby børnehus, Uglereden Lødderup, Fribørnehuset Ø. Jølby, Ørding Børnehus, Børnehuset Østergade, Sydvest mors vuggestue og børnehave, Eventyrhuset, Troldehøj, Puljehuset og Krummerne i Karby.

Pædagogisk læreplan

- 9 institutioner har udarbejdet en pædagogisk læreplan. I en institution er proces startet op vedr. udarbejdelse af ny pædagogisk læreplan. Et andet sted er man gået i gang med at opdatere læreplanen.
- De institutioner hvor der både er børnehavebørn og vuggestuebørn er der en bevidsthed om, at der er en rød tråd i forhold til det der arbejdes med i de forskellige aldersgrupper.
- I samtlige institutioner er der en bevidsthed om at læreplanstemaerne kommer i spil dagligt. Der nævnes konkrete tiltag, aktiviteter, lege og temaer som der arbejdes med i forhold til at understøtte børnenes læring og udvikling.
- Enkelte institutioner har under tiltag beskrevet betydningen af den voksnes tilstedeværelse og hvordan barnet kan mødes på en udviklingsstøttende måde. Herunder også en udtalt bevidsthed om hvilket læringsrum, man befinder sig i med henblik på at skabe motivation og læring.
- Samtlige institutioner forholder sig i et eller andet omfang reflektivt til pædagogisk praksis skriftligt og/eller mundtligt
- Ca. halvdelen af institutionerne arbejder systematisk og målrettet med evaluering af pædagogisk praksis. De forskellige evalueringsskemaer anvendes didaktisk og reflektivt og opleves at være med til at udvikle praksis. Det opleves både som et godt planlægnings redskab, en hjælp til at holde fokus samt at sikre man kommer omkring alle læreplanstemaer.
- De mest anvendte evalueringsmodeller er syvkanten, SMTTE, kompetencehjul, læreplanshjul samt enkelte har selv udviklet en model.
- Samtlige institutioner har en bred og varieret dokumentation af læreplansarbejdet og de mange processer, der sker i huset. Dokumentation sker bl.a. i form af fotos, børnenes egne fremstillinger, dias show med billeder fra børnenes hverdag, videoklip, teaterforestillinger, forældreinfo m.m.

Indsatsområder

Samtlige institutioner og puljeordninger har valgt mellem 1 – 4 indsatsområder.

Flg. indsatsområder er valgt:

• Sprog	6 institutioner
• Krop og bevægelse/motorik	3 institutioner
• Styrke samarbejde og overgange	2 institutioner
• Skabe et fælles hus	2 institutioner
• Natur/ude liv	2 institutioner
• Kulturelle udtryksformer og værdier	1 institution
• Etablering af udegruppe	1 institution
• Æstetik i børnehaven	1 institution

Inklusion - børn med særlige behov/børn i udsatte positioner

Samtlige institutioner og puljeordninger har gjort sig overvejelser omkring strategier og tiltag i forhold til børn med særlige behov/ børn i udsatte positioner.

Samtlige steder er der blik for det enkelte barns behov og forudsætninger og hvordan der bedst muligt støttes op omkring barnets trivsel og udvikling.

De strategier og tiltag der oftest går igen er:

- Dele børnene i mindre fællesskaber, bl.a. for at skabe mere ro og tid til det enkelte barn, reducere sanseindtryk, forberede børnene på hvad der skal ske i god tid m.m.
- Støtte barnet i at få legerelationer
- Alle børn har mindst en positiv og tryk voksenrelation
- Positiv guidning i stedet for skæld ud
- Tage afsæt i barnets styrker og ressourcer
- Se og møde børnene positivt med plads til individuelle hensyn
- Sprogets betydning - at italesætte og forstørre de positive historier om barnet til øvrige børnegrupper, forældre og kollegaer
- Forældreinddragelse, hvor der prioriteres daglig kontakt og dialog med forældre
- Et enkelt sted udtales at forældrefællesskaber åbner for børnefællesskaber
- Flere steder er der en opmærksomhed på fællesskabets betydning for det enkelte barns trivsel og udvikling
- Flere steder udtales at alle børn er unikke og har særlige behov, som skal imødekommes
- Inddragelse af eksterne fagpersoner bl.a. i form af udviklingsmøder men også samarbejde med talepædagoger, PPR, konsulentteam m.fl.

Børnemiljøvurdering

0-3 år

Institutioner og puljeordninger med børn i alderen 0-3 år har anvendt et refleksionsskema fra DCUM bygget op over hhv. det psykiske, fysiske og æstetiske børnemiljø, hvor de 6 læreplanstemaer er tænkt ind.

I to puljeordninger er den udarbejdet i samarbejde med pædagogisk konsulent. De øvrige steder er den udarbejdet af daglig leder og medarbejder.

Besvarelserne har givet anledning til valg af flg. fokusområde:

Voksen justering ift. at følge børnenes initiativer	1 institution
Toiletbesøg/forhold	1 institution
Refleksion over rutiner og arbejdsgange	1 institution

1 institution har fået udsættelse til at færdiggøre børnemiljøvurdering til årets udgang.

Refleksionsskema til kortlægning af børnemiljø i vuggestue kan ses på flg. hjemmeside under dagtilbud:

<http://dcum.dk/termometeret>

3-6 år

Institutioner og puljeordninger med børn i alderen 3-6 år har anvendt et spørgeskema fra DCUM.

Spørgsmålene er bygget op over hhv. det psykiske, fysiske og æstetiske børnemiljø, hvortil der kan svares ja, nej, ved ikke.

Det er førskolebørnene, der har besvaret spørgeskemaet.

Det har været den daglige leders beslutning, hvorvidt børnene skulle udfylde skemaerne sammen med forældre eller personale.

Besvarelserne har givet anledning til valg af flg. fokusområde:

• De voksne i børnehaven:	4 institutioner
• Støj og uro:	4 institutioner
• Drilleri:	3 institutioner
• Medbestemmelse:	3 institutioner
• Venskaber:	2 institutioner
• De fysiske rammer:	1 institution

Flere institutioner havde valgt flere fokusområder.

1 institution har fået udsættelse til at færdiggøre børnemiljøvurdering til årets udgang.

Spørgeskema til kortlægning af børnemiljø 3-6 år kan ses på flg. hjemmeside under dagtilbud:

<http://dcum.dk/termometeret>

Udover børnemiljøundersøgelsen er der i det daglige arbejde en bevidsthed om børnemiljøet. I forhold til hhv. det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø nævnes fx legetøj og indretning afstemt efter børnegruppens behov og alder, opmærksomhed på hvordan den voksne ser og møder barnet, forskelligartede legemiljøer med lys, farver, sanseindtryk m.m.

Overgange

Alle institutioner og puljeordninger har gjort sig overvejelser og tiltag, der understøtter den gode overgang.

Af centrale nøgleord nævnes: genkendelighed, forudsigelighed, tryghed samt at kendskabet til det nye sker gradvist og hvor det er muligt, tages der individuelle hensyn. Institutioner hvor der i samme hus eller på samme matrikel er både vuggestue og børnehave og hvor der en skole tilknyttet har andre muligheder for at gøre overgangen glidende.

Af tiltag kan bl.a. nævnes:

- I ydertimerne er vuggestue- og børnehavebørnene samlet
- Starte trygt med morgenmad i vuggestue for at blive klar til dagen i børnehaven
- Børnehavebørn besøger vuggestuen
- Bestemte voksne i børnehaven anvendes til at dække vikartimer i vuggestuen
- Faste "åbne voksne"
- Besøg i børnehaven for gradvis at blive tryk og kendt med nye rammer, børn og voksne

- Morgensang ugentlig på skolen
- Besøg på skolen
- Fælles arrangementer børn og personale – og forældre
- Overleveringssamtaler med forældresamtalke og deltagelse

Sprog vurdering/sprogstimulering

- Alle institutioner og puljeordninger har en bevidsthed om at styrke barnets sprogudvikling i daglig praksis, bl.a. ved at sætte ord på handlinger, følelser og oplevelser, synge, historiefortælling, rim og remser, pædagogiske spil på IPad, arbejde med tal og bogstaver, selv være en tydelig sprogrollemodel m.m.
- Sprog vurdering af 3 årige beror i alle institutioner på en faglig vurdering af personalet.
- Et enkelt sted anvendes SATS som er en sprogforståelsestest, hvis der er tvivl og bekymring vedr. et barns sproglige udvikling.
- Institutioner og puljeordninger der modtager tosprogede børn indgår i et samarbejde og får sparring med tosprogs konsulenten
- 3 institutioner arbejder systematisk og målrettet med børns sprog tilegnelse i sproggrupper, hvor der bl.a. gøres brug af dialogisk læsning, sprogkasser/kufferter, øvelser til at styrke mundmotorik m.m.
- 3 institutioner arbejder målrettet med børns sprogudvikling i perioder og hvis der opleves et behov
- 1 institution har afsat ugentlige timer til at arbejde målrettet med børns sprogudvikling

Forældresamarbejde/inddragelse

- Alle institutioner og puljeordninger vægter i forældresamarbejdet den daglige dialog, tillid, åbenhed og respekt for hinanden.
- Samtlige steder oplever god og positiv opbakning og interesse fra forældre.
- Det varierer fra sted til sted hvilke traditioner og hvor ofte der er forældre aftener, udflugter, arbejdsdage, fælles arrangementer med børn og forældre m.m. Der opleves generel god opbakning hertil.
- 3 institutioner har udarbejdet forældretilfredshedsundersøgelse med generelle positive tilbagemeldinger.

Der er forskellige prioriteringer i forhold til afholdelse af forældresamtaler:

- 6 institutioner afholder regelmæssige forældresamtaler
- 1 institution afholder en opstarts- og en afslutningssamtale før SFO/skole start
- 2 puljeordninger prioriterer daglig dialog, da samtaler ikke efterspørges. Det er muligt, hvis behov.
- 1 puljeordning tilbyder årlige samtaler men oplever de fleste forældre vælger fra.

Bestyrelsessamarbejde

- Samtlige institutioner og puljeordninger har aktive, interesserede og engagerede bestyrelser.
- De fleste steder er opgaver og ansvarsområder italesat og præciseret eller der er sat en proces i gang med henblik på afklaring og fælles retningslinjer.
- Alle bestyrelser er informeret om læreplansarbejdet. Og har enkelte steder deltaget aktivt i udarbejdelsen.

Legepladstilsyn

Iflg. aftale med Morsø kommune foretages et sikkerhedstjek på legepladsen af en person, som er kyndig på området.

Foretagne legepladstilsyn udført af Morsø kommune:

2013: 4 institutioner

2014: 3 institutioner

2 institutioner flyttet til ny matrikel og afventer legepladstilsyn

1 puljeordning kontrollerer forældre/bestyrelse løbende.

Opsamling af faglige kvalitetsoplysninger i private dagtilbud

Samtlige private institutioner og puljeordninger lever op til de lovgivningsmæssige krav, der følger af Dagtilbudsloven samt Morsø kommune og dagtilbuddets egne mål og rammer.

Det vil sige, at alle har gjort sig overvejelser og beskrevet vedr.:

Pædagogisk læreplan,

- Samtlige institutioner og puljeordninger har beskrevet mål for børnenes læring i forhold til 6 læreplanstemaer.
- Derudover er beskrevet tiltag, lege, aktiviteter der iværksættes for at nærme sig målene.
- Alt afhængig af evalueringsmodel, er der nogle steder beskrevet tegn på læring, som bruges som indikator på børnenes læringsudbytte.
- Vedr. evaluering af pædagogisk arbejde kommer forskelle til udtryk i forhold til hvor systematisk, herunder hvordan, hvor ofte og med hvilket formål, der arbejdes med evaluering af praksis og hvilken effekt det opleves at have i forhold til udvikling af praksis. I den sammenhæng skal nævnes at der er forskellige muligheder og forudsætninger for at evaluere alt afhængig af institutionens størrelse og medarbejdere.
- Samtlige institutioner og puljeordninger viser stor variation af læreplansarbejdet.
- Der hvor der ikke er udarbejdet en pædagogisk læreplan er der sat en proces i gang og truffet aftale om færdiggørelse.

Indsatsområder

- I forhold til valg af egne indsatsområder er det primært emner der understøtter den daglige pædagogiske praksis som sprog, krop og bevægelse/motorik, styrke overgange samt at få skabt et fælles hus, da samtlige institutioner har fået etableret vuggestuegrupper.

Inklusion - børn med særlige behov/børn i udsatte positioner

- Samtlige institutioner og puljeordninger har gjort sig overvejelser over strategier og tiltag der kunne iværksættes i forhold til børn med særlige behov/børn i udsatte positioner. Forskelle kommer til syne i forhold til refleksionen over praksis, hvor der opleves en tendens til at bevæge sig væk fra det mere individorienterede syn til at se trivsel, læring og udvikling som relationelt betinget og hvor den voksnes andel tydeliggøres.
- Flere institutioner beskriver særligt betydningen af den voksnes måde at se, møde og forstå barnet på som central både i forhold til det enkelte barns trivsel og udvikling samt børnegruppens.
- 3 institutioner har valgt at uddanne personalet indenfor ICDP – et udviklingsprogram, som understøtter den relations- og ressourcerorienterede tilgang.

Børnemiljø

Arbejdet med børnemiljøet ses som en del dagtilbuddets pædagogiske arbejde i forhold til børns trivsel og læring. Udover udarbejdelsen af børnemiljøvurdering er der bevidsthed om at inddrage det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagligdagen.

Overgange

Samtlige institutioner og puljeordninger gjort tiltag i forhold til at understøtte den gode overgang. Der er en åbenhed til at finde nye måder med henblik på at gøre overgange trygge og forudsigelige

Sprogvurdering/sprogstimulering

- Dagtilbudsloven foreskriver at dagtilbud alene har pligt til at gennemføre en sprogvurdering, hvis der på baggrund af sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold hos børnene er en formodning om, at børnene kan have behov for støtte i deres sproglige udvikling.
En undersøgelse fra Danmarks evalueringsinstitut (EVA) viser at 3 ud af 5 børn som vurderes at ville have gavn af sprogstimulering bliver overset efter at Dagtilbudsloven blev ændret i 2010.
Link til rapporten fra EVA:

<http://www.eva.dk/presse/pressemeddelelser/2011/tre-ud-af-fem-born-med-sprogproblemer-overses>

- Samtlige institutioner og puljeordninger foretager sprogvurdering på baggrund af faglig vurdering.

- Samtlige institutioner og puljeordninger er bevidst om at understøtte barnets sprogudvikling som en del af det daglige arbejde jf. arbejdet med læreplanstemaerne.
- Forskelle kommer til syne på hvordan der arbejdes med barnets sprogtilegnelse og sprogudvikling – fra at se det som en del af daglig praksis og have en skærpet bevidsthed omkring det til at arbejde systematisk og målrettet med særlige sprogstrategier og indsatser 2-3 gange i ugen.

Forældresamarbejde og inddragelse.

- Daglig dialog er fundamentet for det gode forældresamarbejde.
- Generel opleves der tilfredshed fra såvel institution, forældre og bestyrelse i forhold til inddragelse og informationsudveksling.

Bestyrelsessamarbejde

- Samtlige institutioner og puljeordninger oplever et positivt bestyrelsesarbejde med engagerede bestyrelsesmedlemmer.

Legepladstilsyn

- Pr. 1. januar 2015 overgår servicemedarbejdere til nyt forvaltningsområde. Der bliver lavet ny aftale for hvordan legepladstilsynet kommer til at foregå fremadrettet. Dette bliver formidlet til private institutioner og puljeordninger.